

**"Projekt programu Erasmus+ "Efektywne strategie w edukacji czytelniczej uczniów"
Nr.2019-1-PL01-KA201-065421**

PROGYMNASIMUM DAINAVA w ALYTUSIE

STRATEGIA EDUKACJI CZYTELNICZEJ

WAGA I ZNACZENIE CZYTANIA

Znaczenie i sens edukacji czytelniczej ujawniają różne badania nad rozwojem dzieci, które potwierdzają, że regularne czytanie stymuluje rozwój mózgu małych dzieci, wzmacnia relacje rodzic-dziecko oraz rozwija umiejętności językowe, społeczne i emocjonalne.¹

Badania neurologiczne wykazały, że czytanie i podobne czynności poprawiają funkcjonowanie mózgu, zmniejszają stres i strach przed nieznanym.² Czytanie dla przyjemności pomaga rozwijać empatię, poprawia zrozumienie siebie i innych, relacji, społeczności i integracji społecznej oraz może zmniejszyć objawy depresji i poprawić samopoczucie.³ Czytanie ma również szczególne znaczenie dla uczenia się przez całe życie. Stwierdzono, że ludzie, którzy czytają, mają znacznie większą motywację i zdolność do uczenia się przez całe życie oraz są bardziej elastyczni na wyzwania zawodowe..⁴

Badacze B. Gruževskis (2019) i K.Sabaliauskaitė (2020) stwierdzają, że konieczne jest, aby dziecko czytało co najmniej 20 minut dziennie, dlatego oczekuje się, że zorganizowane zajęcia czytelnicze w szkole przyniosą dzieci do świata czytelnika. Droga do książki dla najmłodszych dopiero się zaczyna, dlatego bardzo ważne jest, aby dzieci odczuwały radość z czytania samodzielnie i ze starszymi przyjaciółmi lub rodziną, zapoznając się z najpopularniejszą i najbardziej aktualną literaturą dziecięcą i młodzieżową. Będą mieli okazję zobaczyć pokazy i spektakle przeczytanych książek. Organizując dla tych dzieci zajęcia czytelnicze, zapewniamy sensowne spędzanie czasu, poszerzanie ich horyzontów, rozwijanie świadomości kulturowej dzieci i młodzieży, a jednocześnie otwieramy dzieciom drogę do lepszych efektów uczenia się. Edukacyjne warsztaty artystyczne i spotkania z pisarzami i ilustratorami mają na celu rozwinięcie gustów estetycznych i kreatywności dzieci, aby wprowadzić książkę do ich codziennego życia.

---

¹ Baliutavičiūtė, E. Skaitymo įgūdžių tyrimai: skaitytojų ugdyti verta nuo pat vaikystės. Esu laimingas, nes skaitau. – Vilnius: VšĮ „Laikas skaityti“, 2015, p. 7-9; Reading with children starting in infancy gives lasting literacy boost, Internet access: <http://www.aappublications.org/news/2017/05/04/PASLliteracy050417>

² More Scientific Evidence That Reading Is Good for You, The Atlantic, 2013-07-08. Internet access: <https://www.theatlantic.com/national/archive/2013/07/more-evidence-reading-good-you/313575>

³ Literature Review: The impact of reading for pleasure and empowerment: The Reading Agency, June 2015. Internet access:

<https://readingagency.org.uk/news/The%20Impact%20of%20Reading%20for%20Pleasure%20and%20Empowerment.pdf>

⁴ https://ec.europa.eu/eurostat/web/main/search/-/search/estatsearchportlet_WAR_estatsearchportlet_INSTANCE_bHVzuvn1SZ8J?p_auth=IoW0tZEs&text=Reading+benefits

DOŚWIADCZENIE SZKOLNE W EDUKACJI CZYTELNICZEJ

Alytus Dainava Progymnasium od 2015 roku prowadzi różne projekty promocji czytelnictwa. Uczniowie szkoły uczestniczą w miejskich, republikańskich i międzynarodowych projektach edukacji czytelniczej. Plany wykonawcze szkoły na lata 2020, 2021 i 2022 mają na celu poprawę efektów uczenia się i zmniejszenie różnic w osiągnięciach oraz obejmują środki mające na celu poprawę umiejętności czytania:

- udział w projektach szkolnych, miejskich, krajowych i międzynarodowych;
- udział w bibliotecznych inicjatywach wyboru książki roku z okazji Międzynarodowego Dnia Książki dla Dzieci, Nordyckiego Tygodnia Literatury, Dnia Odnowy Prasy, Dnia Języka i Książki;
- udział w czytaniu książek;
- organizowanie imprez promujących czytanie i pisanie: Tydzień Języka Litewskiego, konkursy pisania piórem, czytania artystycznego, pisania epistolarnego, konkursy literackie.

WSKAŹNIKI ZAANGAŻOWANIA UCZNIÓW W CZYTANIE

Badanie internetowe przeprowadzone w szkole w 2021 roku z udziałem 219 respondentów wykazało wzrost odsetka uczniów spędzających czas wolny w sieci. Spośród wszystkich form spędzania wolnego czasu (oglądanie telewizji, słuchanie radia, korzystanie z Internetu), najmniej czasu przeznaczają na czytanie książek. Podczas gdy 63% badanych dzieci ocenia czytanie jako zajęcie znaczące i dające satysfakcję, aż 25% nie czyta w ogóle, 46% czyta 1-3 książki rocznie, 19% czyta 4-5 książek, a tylko 10% czyta 6 lub więcej książek.

Wyraźnie widać, że dzieciom brakuje motywacji i zainteresowania oraz potrzebują pomocy i wskazówek przy wyborze dobrej książki. Dzieci zapytano również, co najbardziej motywuje je do sięgnięcia po książkę? Najczęściej wymieniane odpowiedzi to:

- 1) temat, który je interesuje, treść książki - 48%,
- 2) możliwość podzielenia się wrażeniami z przeczytanej książki - 35%,
- 3) spotkania z pisarzami i artystami - 28%,
- 4) zajęcia interaktywne - 16%.

Niestety, aż 27% uczniów stwierdziło, że nic ich nie motywuje do czytania. Badanie wykazało również, że tradycja czytania w rodzinie jest wciąż słaba. Dzieci nie mają wokół siebie silnego wzorca do naśladowania.

CEL I ZADANIA STRATEGII EDUKACJI CZYTELNICZEJ

<p>Celem strategii edukacji czytelniczej jest zwiększenie liczby czytających uczniów w każdym wieku poprzez rozwijanie świadomości, że czytanie jest ważną czynnością .</p>		
<p>Cele edukacji czytelniczej, plan działań</p>		
Nr.	Cele	Działania na rzecz osiągnięcia celów
1.	<p>Tworzenie środowiska sprzyjającego czytaniu i przedstawianie czytania jako zajęcia szczególnie zajmującego i wartościowego</p>	<p>1.1. Wystawa fotograficzna "Szkoła czytania"</p> <p>1.2. Zapewnienie kącików do czytania na terenie szkoły.</p> <p>1.3. Organizowanie kącików czytelnika w klasach szkoły podstawowej lub w miejscach w pobliżu klasy.</p> <p>1.4. Organizacja wydarzenia "Poranek czytania"</p> <p>1.5. Fotobudka programu „Ilustrator”.</p> <p>1.6. Organizacja krótkoterminowych stoisk wydawców dziecięcych.</p> <p>1.7. Ozdobienie pomieszczeń biblioteki szkolnej ilustracjami wykonanymi przez dzieci oraz cytatami z przeczytanych przez nie książek.</p> <p>1.8. Ustawianie kącików książek audio na terenie szkoły.</p> <p>1.9. Organizacja wydarzenia "Lato z książką".</p>
2.	<p>Zapoznanie dzieci z najbliższymi imprezami literackimi, konkursami, festiwalami i akcjami organizowanymi przez biblioteki.</p>	<p>2.1. Tworzenie i/lub dystrybucja ulotek informacyjnych o imprezach literackich, wystawach, konkursach, spotkaniach z autorami książek itp. w bibliotekach i muzeach w Alytusie.</p>
3.	<p>Zorganizowanie w szkole festiwalu, podczas którego starsi uczniowie, rodzice, profesjonalni autorzy książek i aktorzy teatralni, będą czytać dzieciom, opowiadać, jak powstają książki, oraz organizować warsztaty na temat powstawania książki.</p>	<p>3.1. Organizacja wydarzenia "Tatusiowie czytają dzieciom".</p> <p>3.2. Festiwal Literatury Dziecięcej.</p>

4.	Aktywne angażowanie do czytania dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	4.1. Czytanie z psami.
		4.2. Interaktywny spektakl "Ypatingas" teatru "Pojūčių dla dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. "
		4.3. Bezślowne warsztaty książkowe z lewą Babilaite.
5.	Organizacja wyjazdów	5.1. Wyjazd na Międzynarodowe Targi Książki w Wilnie, największe wydarzenie dla czytelników na Litwie.
		5.2. Wycieczka na imprezę literatury dziecięcej "Wyspa Książki Dziecięcej" w Wilnie
		5.3. Wycieczka do literackich escape roomów
6.	Aktywne upamiętnianie krajowych i międzynarodowych dat literackich	6.1. 21 marca - Międzynarodowy Dzień Poezji
		6.2. 16 marca – Knygnešio diena (Dzień Nosiciela Książki)
		6.3. 2 kwietnia - Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci. Wydarzenie "Pocztówka z książki"
7.	Realizacja działań projektowych	7.1. Złożenie wniosku o certyfikaty lokalne, krajowe i międzynarodowe
		7.2. Udział w projektach partnerskich

ETAPY I MONITOROWANIE REALIZACJI

Nr	Etap	Osoby odpowiedzialne
1.	Prezentacja strategii społeczności szkolnej (rada szkoły, rada pedagogiczna, rada uczniowska)	Dyrektor szkoły
2.	Budowanie zespołu do realizacji strategii	Rada Metodologiczna
3.	Przygotowanie planu działania i podział obowiązków	Zespół Wdrażania Strategii
4.	Realizacja planu działania	Społeczność szkolna
5.	Monitorowanie aktywności, informacje zwrotne dla zespołu i społeczności szkolnej	Dyrektorzy szkół
6.	Planowanie przyszłych działań w celu zapewnienia ciągłości strategii	Społeczność szkolna

Opisane w strategii interaktywne i angażujące zajęcia zachęcą dzieci do czytania, a także wzmocnią komunikację, współpracę, kreatywność i inne kompetencje całej społeczności szkolnej. Społeczność szkolna będzie aktywnie dzielić się dobrymi praktykami z nauczycielami i uczniami innych szkół.

Strategia została przygotowana przez zespół Alytus Dainava Progymnasium dla projektu "Efektywne strategie w edukacji czytelniczej uczniów"